

Nem szakrendszerű oktatás feladatainak ellátására felkészítő szakirányú továbbképzési szak

I. A szakirányú továbbképzés neve:

Nem szakrendszerű oktatás feladatainak ellátására felkészítő szakirányú
továbbképzési szak

II. A szakirányú továbbképzési szak FIR-kódja:

III. A létesítést engedélyező határozat ügyiratszám:

OH-FHF/1047-4/2008.

IV. A létesítő intézmény neve:

Nyugat-magyarországi Egyetem

V. A szakirányú továbbképzési szak képzési és kimeneti követelménye:

1. A szakirányú továbbképzési szak megnevezése:

Nem szakrendszerű oktatás feladatainak ellátására felkészítő szakirányú
továbbképzési szak

2. A szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése:

Nem szakrendszerű oktatásra felkészített tanár

3. A szakirányú továbbképzés képzési területe:

Pedagógusképzés

4. A felvétel feltételei:

Pedagógusképzés képzési területen alapképzésben, illetve a korábbi főiskolai szintű
képzésben szerzett végzettség, valamint további feltételként tanári szakképzettség.

5. A képzési idő:

2 félév

6. A szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma:

60 kredit

7. A képzés során elsajátítandó kompetenciák, tudáselemek, megszerezhető ismeretek, személyes adottságok, készségek, a szakképzettség alkalmazása konkrét környezetben, tevékenységrendszerben:

a) Tudáselemek:

A. Ismerje a nem szakrendszerű oktatás törvényi hátterét, a kompetencia alapú oktatás pedagógiai követelményeit, a NAT-ban szereplő kulcskompetenciákat, a 10-12 éves kor általános pedagógiai és pszichológiai jellemzőit, az 5-6. osztályosok életkori sajátosságait, az ilyen korú gyermekek csoportjainak csoportjellemzőit, a konstruktív pedagógia elméletét, az interaktív módszerek tanórai alkalmazásának törvényszerűségeit, a hatékony tanulásszervezés módjait, eljárásait.

B. Legyen képes a tanulók közötti egyéni különbségeket messzemenően figyelembe vevő képességfejlesztésre és kompetenciafejlesztésre, az adott tanulói korosztály számára hatékony tanulásszervezési módokat és komplex programokat kialakítani és alkalmazni, a 6–12 éves korosztályra jellemző egyéni reakciók és az esetleges konfliktusok kezelésére, a 10-12 éves korosztályhoz adekvát kommunikációs technikák alkalmazására, az alapozó szakaszban a nem-

szakrendszerű oktatási keretek között alkalmazható módszerek, a tantervi integráció, a projekt-oktatás tervezésére, szervezésére, vezetésére, értékelésére.

C. Alkalmazni, hasznosítani tudja az 5-6. évfolyamon a tanári szakjának megfelelő tantárgyak esetében a tanítás-szervezés, különböző eljárásait, technikáit a napi tanítási folyamatban, az ismeretelsajátítás folyamatában a tanulók önálló tanulásának szervezési technikáit, menedzselési eljárásait, ismereteit az általa szervezett csoportmunkákban, a kompetencia-, képesség-, készség-, ismeret- és attitűdfejlesztő feladatok, illetve pedagógiai folyamat tervezéséről és szervezéséről tanultakat.

8. A szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök, és a főbb ismeretkörökhöz rendelt kreditérték:

Általános alapozás, módszerspecifikus tudás megszerzése: 30 kredit

- A közoktatás törvényi szabályozása. A közoktatás központi és helyi irányítása. A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény és annak módosításai, a végrehajtásról szóló rendeletek. Pedagógiai program, mint a helyi szabályozás eszköze, tartalmi követelményei. A nem szakrendszerű oktatás törvényi háttere, szakma-politikai indokoltsága.
- Tartalmi szabályozás, tantervek. A közoktatás tartalmi szabályozásának eszközei. Tantervelméleti kérdések. Tantervtípusok. A Nemzeti Alaptantervek sajátosságai. NAT, kerettantervek, helyi tantervek. A helyi tantervek tartalmi követelményei.
- Általános pszichológiai ismeretek. A 10-12 éves korosztály életkori, pszichológiai jellemzői. Egyéni különbségek, sajátosságok, csoportjelenségek, konfliktusok és azok kezelése. Korosztály-specifikus kommunikáció. Az önálló tanulás képességének kialakulása.
- Az „alsó” és „felső” tagozat közti átmenet problematikája. Tanítói, tanári szerepek, osztályfőnöki szerep. Szerepek, normák, feladatok és a felelősség. A gondolkodás fejlődése és a metakogníció (a saját gondolkodásról való gondolkodás képessége).
- A tanulás fogalmának értelmezései, tanuláselméletek, különös tekintettel a konstruktív tanulásfelfogásra. Motiváció, tanulási motiváció a 10-12 évesek körében, ennek fejlesztésére irányuló stratégiák, technikák.
- A tanórai folyamatok korszerűsítésének lehetséges eljárásai. A tanítás felől a gyermekek önálló tanulásának szervezése, menedzselése felé. Kompetencia-, képesség-, készség-, ismeret- és attitűdfejlesztő feladatok, illetve pedagógiai folyamat tervezése, alkalmazása.
- Bemutatja az átlagtól akár negatívan, akár pozitívan eltérő fejlődést mutató gyermek jellemzőit mind a pszichológia, mind a pedagógia tudományának szemszögéből. Ismereteket nyújt a tehetséges, valamint a fejlődésben elmaradást mutató gyermek felmérésére szolgáló eszközökről. Betekintést ad a lehetséges fejlesztő eljárásokba és módszerekbe. Ismeretanyaga révén felkészíti a hallgatókat a különböző képességű 10–12 éves gyermekek pedagógiai terápiás módszerekkel történő megsegítésére.
- Betekintést nyújt a gyermek beilleszkedési és viselkedési problémáinak pszichológiai és pedagógiai hátterébe. Bemutatja ezen gyermekek pszichés fejlődésének jellemzőit, áttekinti a problémakör kialakulásának lehetséges okait. Ismereteket ad a viselkedési és beilleszkedési problémák hatékony kezelésére az iskolai osztálykeretek között.
- Figyelem, koncentráció, emlékezet, gondolkodás, beszédművelés, olvasási ismeretek; tanulási zavarok felismerése; szemmozgás, finommozgás összehangolatlansága, részképesség-hiányok felismerése; a pedagógus

kompetenciája; gondolkodási műveletek, írás, alkotás, szerepjátékok; megfigyeltetés, tevékenykedtetés, nevelői magyarázat, tanulási képesség működtetése, valamennyi érzékszervvel való tanulás; az önálló ismeretszerzésre való képesség fejlesztése. Módszertani eljárások.

Módszerspecifikus tudás elmélyítése, gyakorlati kipróbálás, visszacsatolás és értékelés/szakdolgozat elkészítése: 24 kredit

- Mérés, ellenőrzés, értékelés és osztályozás az alapozó szakaszban. A tanulók teljesítményének értékelése. Értékelés – minősítés a nem szakrendszerű oktatásban. Mérésmetodikai alapfogalmak. Ellenőrző, értékelő gyakorlatok: Egy megy, három marad; Csoportbemutató; Feladatküldés; Diák kvartett; Füllentő; Villámkártya stb. Mérőlapok összeállításának módszertana. Mérőlapok elemzése, készítése.
- A reformpedagógiai koncepciók tartalmi, módszertani jellemzői. A holisztikus nevelés jellemzői. Projektpedagógia. A projektoktatás, mint oktatási stratégia. A projektmódszer, a projektbemutató és a projektértékelés tudásanyagával való ismerkedés. Projektdefiníciók, főbb projekt-típusok, tanulásszervezési eljárások, projekttervezés, projekt a tanulási környezetben, témahét, témanap, projektek az alapkompenciák fejlesztésére, előnyök és problémák a gyakorlatban.
- A kooperatív tanulás elméleti-történeti háttere. A párhuzamos interakciók, az építő egymásrataltság, az egyéni felelősség és az egyenlő részvétel, mint alapelvek. Kooperatív technikák. Csoportmunka. Csoportalakítási módszerek: Hajlított véleményvonal; Keveredj! Állj meg! Csoportosulj! Embermozaik...stb. Új anyag feldolgozását segítő kooperatív módszerek. Ismétlő, rendszerező kooperatív módszerek.
- Kompetencia – kompetenciák rendszere – kulcskompetencia. A kompetencia alapú oktatás elméleti alapjai. A kulcskompetenciák helye az oktatásügy központi tartalmi szabályozásában, megjelenítése az iskolai tanítási-tanulási folyamatban. A kompetencia alapú oktatás gyakorlati kérdései.
- A tanórák (kompetencia-fejlesztő foglalkozások) tervezésének metodikai kérdései, gyakorlati problematikája. Tantárgy-pedagógiák a gyakorlat tükrében. Tervek készítése kicsoportban. Tréning. Mikrotanítás.
- Bemutató tanítások (a résztvevők eredeti szaktárgyának megfelelő tárgyakból), óraelemzés, szakmódszertani vita.
- A tárgy ismeretanyaga és gyakorlati megközelítése igazodik a hallgató eredeti tanár szakpárosításához.

Választható modulok:

- a. Magyar nyelv és irodalom tantárgy-pedagógiája és tanítási gyakorlata.
- b. Élő idegen nyelv tantárgy-pedagógiája és tanítási gyakorlata.
- c. Matematika tantárgy-pedagógiája és tanítási gyakorlata.
- d. Ember és társadalom tantárgy-pedagógiája és tanítási gyakorlata.
- e. Ember a természetben tantárgy-pedagógiája és tanítási gyakorlata.
- f. Földünk és környezetünk tantárgy-pedagógiája és tanítási gyakorlata.
- g. Művészetek tantárgy-pedagógiája és tanítási gyakorlata.
- h. Informatika tantárgy-pedagógiája és tanítási gyakorlata.
- i. Életvitel és gyakorlati ismeretek tantárgy-pedagógiája és tanítási gyakorlata.
- j. Testnevelés és sport tantárgy-pedagógiája és tanítási gyakorlata.

9. A szakdolgozat kreditértéke:

6 kredit